

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0291/2012

27.9.2012

ZIŅOJUMS

par mazapjoma un nerūpniecisko zveju un kopējās zivsaimniecības politikas reformu
(2011/2292(INI))

Zivsaimniecības komiteja

Referents: *João Ferreira*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	13
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	16
SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	20
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	25

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par mazapjoma un nerūpniecisko zveju un kopējās zivsaimniecības politikas reformu (2011/2292(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā kopējo zivsaimniecības politiku (KZP),
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu un 349. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. pantu par pasākumiem, ņemot vērā tālāko reģionu īpatnības un grūtības,
- ņemot vērā Komisijas Zaļo grāmatu „Kopējās zivsaimniecības politikas reforma” (COM(2009)0163),
- tā kā turpmāk EJZF būtu jānodrošina vietējo iedzīvotāju tiesības zvejojot ģimenes patēriņam saskaņā ar īpašām paražām un saglabāt viņu tradicionālās saimnieciskās darbības,
- ņemot vērā Padomes 2002. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2371/2002 par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku¹,
- ņemot vērā noteikumus par Eiropas Zivsaimniecības fondu (EZF), proti, Padomes Regulu (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus un kārtību attiecībā uz Kopienas struktūrpalīdzību zivsaimniecības nozarē²,
- ņemot vērā 2005. gada 15. decembra rezolūciju par sieviešu organizācijām zivsaimniecības un lauksaimniecības jomā un to paplašināšanu³,
- ņemot vērā 2006. gada 15. jūnija rezolūciju par piekrastes zvejniecību un piekrastes zvejniecības kopienu problēmām⁴,
- ņemot vērā 2008. gada 2. septembra rezolūciju par zivsaimniecību un akvakultūru Eiropas piekrastes zonu integrētas pārvaldības kontekstā⁵,
- ņemot vērā 2012. gada 16. februāra rezolūciju par kopējās zivsaimniecības politikas ieguldījumu sabiedrisko preču radīšanā⁶,
- ņemot vērā 2010. gada 25. februāra rezolūciju par Zaļo grāmatu „Kopējās

¹ OV L 358, 31.12.2002., 59. lpp.

² OV L 223/1, 15.8.2006., 1.-44. lpp.

³ OV C 286 E, 23.11.2006., 519. lpp.

⁴ OV C 300 E, 9.12.2006., 504. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0382.

⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0052.

zivsaimniecības politikas reforma”¹,

- ņemot vērā priekšlikumu jaunai Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopējo zivsaimniecības politiku (COM(2011)0425),
 - ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1198/2006, Padomes Regulu (EK) Nr. 861/2006 un Padomes Regulu Nr. XXX/2011 par integrēto jūrlietu politiku (COM(2011)0804),
 - ņemot vērā priekšlikumu jaunai Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju (COM(2011)0416),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai Zaļā grāmata „Kopējās zivsaimniecības politikas reforma” (COM(2011)0417),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par „Kopējās zivsaimniecības politikas ārējo dimensiju” (COM(2011)0424),
 - ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ziņošanas pienākumiem, kuri noteikti Padomes 2002. gada 20. decembra Regulā (EK) Nr. 2371/2002 par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku (COM(2011)0418),
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu un Reģionālās attīstības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A7-0291/2012),
- A. tā kā mazapjoma zvejai (tostarp nerūpnieciskajai zvejai un noteiktiem piekrastes zvejas veidiem, gliemju zvejai un citām tradicionālām ekstensīvas akvakultūras darbībām, piemēram, dabiskai molusku audzēšanai piekrastes ūdeņos) ir ļoti dažādas teritoriālās, sociālās un kultūras ietekmes uz cietzemes un salām un ir raksturīgas īpašas iezīmes un problēmas, kas to atšķir no lielapjoma rūpnieciskās zvejas un no intensīvās vai rūpnieciskās akvakultūras;
- B. tā kā jaunās zivsaimniecības politikas regulas vajadzībām ir jānosaka, ko saprot ar jēdzienu „nerūpnieciska zveja”, un ir jāņem vērā šī zvejas veida ietekme uz jaunā Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda finansējumu;
- C. tā kā nerūpnieciskajai vai piekrastes flotei ir būtiska nozīme darbavietu saglabāšanā un izveidē piekrastes reģionos un tā sekmē ES spēju sevi nodrošināt ar pārtiku, kā arī veicina piekrastes zonu attīstību un zivsaimniecības produktu piegādi Eiropas tirgum;
- D. tā kā aptuveni 80 % zvejas Kopienā veic ar kuģiem, kas ir īsāki par 15 metriem, padarot

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0039.

šo flotes segmentu par galveno KZP dalībnieku; tā kā KZP jāsniiedz pienācīga, pietiekama un nepieciešama atbilde uz dažādām problēmām, ar ko, neraugoties uz virkni pasākumu, kas pieejami dalībvalstīm, saskaras lielākā daļa mazapjoma zvejas nozares dalībnieku;

- E. tā kā piekrastes un nerūpnieciskās zvejas kuģi noveco un ir jāpadara drošāki un mūsdienīgāki vai pat jāaizvieto ar jauniem kuģiem, kuri ir energoefektīvāki un atbilst drošības standartiem;
- F. tā kā ir statistikas datu un rādītāju nepietiekamība Eiropas līmenī sociālās, ekonomikas un teritoriālās kohēzijas ziņā un ir nepieciešams veicināt tādus rādītājus, kas nodrošina sociāli ekonomiskus, zinātniskus un vides datus, kuri atspoguļo šāda veida zvejas ģeogrāfisko, vides un sociāli ekonomisko dažādību;
- G. tā kā ticamu zinātnisku datu trūkums joprojām ir nopietna problēma, mēģinot panākt lielākās daļas zivju krājumu ilgtspējīgu pārvaldību;
- H. tā kā, izstrādājot zivsaimniecības politiku, papildus būtiskiem vides mērķiem saistībā ar zvejas resursu saglabāšanu ir jāņem vērā arī sociālie un ekonomikas mērķi, jo tiem nav pievērsta uzmanība, jo īpaši saistībā ar mazapjoma zveju;
- I. tā kā saskaņā ar pašreizējo centralizēto KZP pārvaldību bieži tiek izstrādātas pamatnostādnes, kam nav sakara ar realitāti, kas nozares pārstāvjiem (kurus neiesaista to apspriešanā vai izstrādē) ir grūti saprotamas un īstenojamas, kā arī nereti rada iznākumu, kas ir pretējs plānotajam;
- J. tā kā pārvaldības modeļus, kas balstās uz nododamām zvejas tiesībām, nevar uzskatīt par vienīgo līdzekli pārzvejas un pārmērīgas zvejas jaudas novēršanai;
- K. tā kā obligāta flotes samazināšana, ko panāk tikai ar tirgus instrumentiem, piemēram, nododamām zvejas koncesijām, var veicināt tādu tirgus dalībnieku pārsvaru, kuri ir konkurētspējīgāki tieši no ekonomiskā viedokļa, tādējādi kaitējot tiem dalībniekiem un flotes segmentiem, kas rada mazāku ietekmi uz vidi un vairāk (tiešu un netiešu) darbavietu;
- L. tā kā ekonomiskā un sociālā krīze it sevišķi ietekmē zivsaimniecības nozari un šajā sakarā mazapjoma zveja var būt pat vēl neaizsargātāka, ņemot vērā tās zemo kapitalizāciju; tā kā ir svarīgi nodrošināt mazapjoma zvejas kopienas ekonomikas un sociālo stabilitāti;
- M. tā kā mazapjoma zveja, ņemot vērā tās strukturālās nepilnības, ir vairāk pakļauta noteiktiem ekonomisko satricinājumu veidiem (piemēram, pēkšņam degvielas cenas pieaugumam vai kredītu nepieejamībai) un resursu pieejamības pēkšņām izmaiņām;
- N. tā kā mazapjoma zvejas īpatnības ir viens no aspektiem, kas jāņem vērā turpmākajā KZP, bet tas vienlaikus nedrīkst ietvert uzmanības koncentrēšanu tikai uz reformas sociālo dimensiju, ņemot vērā smago krīzi, kas pašlaik ietekmē visu nozari;
- O. tā kā pirmās pārdošanas zivju cenas nesaglabā atbilstību pašreizējam būtiskajam ražošanas izmaksu pieaugumam, īpaši degvielai, un daudzkārt ir vai nu nemainīgas, vai samazinās, kas tikai padziļina pašreizējo krīzi nozarē;

- P. tā kā mazapjoma zvejas pozitīvo papildu ietekmi sociālā un vides ziņā tirgū pilnībā neatlīdzina; tā kā sabiedrība kopumā neatzīst vai neatlīdzina ar zveju saistītās darbības, kas veido nozares daudzfunkcionālo aspektu un rada sabiedrisko labumu, veicinot arī piekrastes, gastronomijas, muzeoloģijas un amatiermakšķerēšanas attīstību, kas dod labumu sabiedrībai kopumā;
- Q. tā kā jaunajam Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondam (EJZF) ir pilnībā jāņem vērā nerūpnieciskās un mazapjoma zvejas īpašās problēmas un vajadzības, gan piekrastes, gan iekšzemes teritorijās, kā arī turpmākajā reformā ietverto pasākumu īstenošanas ietekme gan uz vīriešiem, gan sievietēm;
- R. tā kā konkrētās slimības, kas skar nerūpnieciskās zvejas nozarē strādājošās sievietes, neuzskata par arodslimībām;
- S. tā kā ekskluzīvas piekļuves zonu noteikšana veicina atbildīgas prakses attīstību, gan piekrastes jūras ekosistēmu, gan tradicionālās zvejas darbību ilgtspēju, kā arī zvejnieku kopienu pastāvēšanu;
- T. tā kā mazapjoma piekrastes zveja un nerūpnieciskā zveja lielā mērā atšķiras katrā valstī un piekrastes reģionā;
- U. tā kā nedrīkst ņemt vērā mazapjoma zvejas nozīmi minoritāšu valodu aizsardzībā nomaļos piekrastes reģionos;
- V. tā kā mazapjoma zvejas profesionāļu biedrošanās un organizāciju līmenis ir nepietiekams un nevienlīdzīgs dažādās dalībvalstīs;
- W. tā kā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. pantā ir atsauce uz nepieciešamību veicināt tālākiem reģioniem raksturīgu politiku, īpaši zivsaimniecības nozarē,
1. uzskata, ka pie mazapjoma zvejas pieder nerūpnieciskā zveja un noteikti piekrastes ūdeņu zvejas veidi, gliemju zveja un citas tradicionālās ekstensīvas akvakultūras darbības, piemēram, dabiska molusku audzēšana piekrastes ūdeņos;
 2. uzsver, ka mazapjoma zvejai, ņemot vērā tās īpatnības un izplatību nozarē, ir galvenā nozīme jebkurai zivsaimniecības politikai raksturīgu pamatmērķu sasniegšanā — nodrošināt zivju piegādi sabiedrībai un piekrastes kopienu attīstību, veicināt profesionālu zvejnieku nodarbinātību un uzlabot to dzīves līmeni, vienlaikus nodrošinot resursu ilgtspēju un pienācīgu saglabāšanu;
 3. uzskata, ka mazapjoma zvejas segmenta īpatnības nekādā ziņā nedrīkst izmantot par iemeslu šī segmenta neiekļaušanai KZP vispārējā sistēmā, lai gan šai politikai vajadzētu būt pietiekami elastīgai, lai pārvaldības režīmus pielāgotu nerūpnieciskās zvejas īpašajām iezīmēm un problēmām;
 4. norāda, ka mazapjoma zvejas īpatnības dažādās dalībvalstīs lielā mērā atšķiras un ka mazākā kopsaucēja izvēle reti ir bijusi konstruktīva pieeja lēmumu pieņemšanai Eiropā;
 5. uzskata, ka ir jāsāk ar nerūpnieciskās zvejas vispārēju definīciju, novēršot to, ka ļoti

atšķirīgie apstākļi zivsaimniecības nozarē atkarībā no zvejas vietas, zvejoto krājumu veida un jebkurām citām konkrētajai teritorijai raksturīgām iezīmēm, neveicina vienkāršošanas, juridiskās skaidrības un nediskriminācijas mērķu neievērošanu; kā arī uzskata, ka KZP ir jāiekļauj pasākumi, kas nodrošina noteiktu elastību zinātniski pierādītos gadījumos, kad zveja nav iespējama bez konkrētiem vispārējo noteikumu pielāgojumiem;

6. vērš uzmanību uz nepieciešamību pienācīgi ņemt vērā pašreizējos zinātniskos pētījumus par mazapjoma zveju; norāda, ka dažos šādos pētījumos ir iekļauti mazapjoma zvejas definīcijas priekšlikumi, piemēram, saistībā ar PRESPO projektu nerūpnieciskās zvejas ilgtspējīgai attīstībai Atlantijas okeāna reģionā, kurā ir ierosināta pieeja, pamatojoties uz definīcijas skaitliskiem deskriptoriem un Eiropas nerūpnieciskās zvejas flotu segmentāciju;
7. uzskata, ka mazapjoma zvejas definīcijai būtu jāņem vērā nacionālo un reģionālo īpatnību un atšķirību kopums pārvaldības jomā, tostarp nerūpnieciskās zvejas tradīcijas vietējā vidē ar ģimenes locekļu iesaisti gan zivsaimniecības uzņēmumu vadībā, gan darbībās; uzsver, ka ir svarīgi noteikt definīcijas kritērijus, kas ir elastīgi un/vai var būt apvienojami un līdzsvaroti pielāgojami mazapjoma zvejas dažādajiem veidiem ES;

Vietējā pārvaldība

8. uzskata, ka pārlietu centralizētais zivsaimniecības pārvaldības modelis, kas pēdējos 30 gadus ir raksturojis KZP, ir bijis neveiksmīgs un ka pašreizējai reformai ir jāveicina jēgpilna decentralizācija; uzskata, ka KZP reformai ir jārada nosacījumi, kas ļauj ņemt vērā vietējās, reģionālās un valsts īpatnības; uzsver, ka vislabāk zvejas vajadzībām atbilst zinātniski pamatota vietējā pārvaldība, ar kuras palīdzību nozarei tiek sniegtas konsultācijas un tā tiek iesaistīta politikas definēšanā un īstenošanā un tiek nodrošināti vislabākie stimuli zvejnieku preventīvai rīcībai;
9. uzskata, ka reģionālajām konsultatīvajām padomēm (RKP) jaunajā decentralizētas un reģionalizētas KZP kontekstā vajadzētu piešķirt lielāku nozīmi jaunajā kopējā zivsaimniecības politikā;
10. uzskata, ka ir būtiski nostiprināt konsultatīvo komiteju nozīmi un apsvērt sadarbību un resursu līdzpārvaldību, tādējādi radot iespēju saglabāt šo komiteju būtību, palielinot to vērtību, lai tās kļūtu par pārvaldības forumiem bez lēmumu pieņemšanas pilnvarām, kuros varētu piedalīties ieinteresētās puses no nozares un NVO pārstāvju vidus, tādējādi radot iespēju risināt horizontālus jautājumus saistībā ar nerūpnieciskās zvejas īpašajām problēmām;
11. uzskata, ka saistībā ar lielo dažādību, kas raksturo ES zivsaimniecības, vienota pārvaldības modeļa piemērošana visās dalībvalstīs, piemēram, nododamas zvejas koncesijas (NZK), nav piemērots risinājums;
12. uzskata, ka ir izdevīgi izmantot dažādus zivsaimniecības pārvaldības modeļus, kas dalībvalstīm un/vai reģioniem ir pieejami kā brīvprātīga sistēma, kurā tie var izdarīt brīvu izvēli saskaņā ar reģionalizētu KZP;
13. stingri noraida NZK obligātu piemērošanu visu veidu flotēm; uzskata, ka gadījumos, kad

ir piemērotākas sistēmas, NZK pieņemšana vai nepieņemšana un šajā režīmā iekļaujamo flotes segmentu noteikšana ir jāatstāj dalībvalstu ziņā, vienojoties ar kompetentajiem reģioniem, ņemot vērā stāvokļu dažādību un iesaistīto dalībnieku viedokļus; uzskata, ka subsidiaritātes princips jau ļauj dalībvalstīm izveidot nododamu zvejas koncesiju sistēmu savos tiesību aktos;

14. vērš uzmanību uz to, ka NZK sistēmu nevar uzskatīt par nekļūdīgu pasākumu pārzvejas un pārmērīgas zvejas jaudas problēmu risināšanai; uzsver, ka vienmēr ir iespējams izmantot tirgus pieejai alternatīvu regulatīvu pieeju, ar ko var veikt nepieciešamos zvejas jaudas pielāgojumus;
15. uzskata, ka pēc tam, kad noteikti pārvaldības vispārējie mērķi, dalībvalstīm un kompetentajiem reģioniem jāpiešķir tiesības elastīgi pieņemt pārvaldības noteikumus, kas būtu vispiemērotākie, lai šos mērķus sasniegtu saskaņā ar reģionalizāciju, jo īpaši par tiesībām uz piekļuvi zvejas resursiem, ņemot vērā dalībvalstu flotu, zvejniecību un resursu īpatnības;
16. norāda, ka ir svarīgi nodrošināt visu attiecīgo ieinteresēto pušu iesaisti tādas politikas izstrādē, kas attiecas uz mazapjoma piekrastes zveju un nerūpniecisko zveju;
17. vērš uzmanību uz to, ka ir svarīgi ņemt vērā ne vien flotes kvantitatīvās īpašības, bet arī kumulatīvo ietekmi uz resursiem un zvejas metožu selektivitāti un ilgtspēju; uzskata, ka jaunajai KZP jārosina uzlabot flotes ilgtspēju vides, ekonomiskajā un sociālajā ziņā (situācija attiecībā uz remontu un drošību, apdzīvojamību, darba apstākļiem, energoefektivitāti, zivju uzglabāšanu utt.), veicinot pakāpenisku tādu segmentu un nozares dalībnieku pārsvaru, kuri izmanto selektīvas zvejas metodes un zvejas rīkus ar mazāku ietekmi uz resursiem un jūras vidi un kuru devums kopienām, kurās tie ir iekļāvušies, ir būtiskāks darbavietu radīšanas un šo darbavietu kvalitātes ziņā; iestājas par ilgtspējīgu līdzsvaru starp pašreizējo zivju resursu aizsardzību jūras teritorijās un vietējās sociāli ekonomiskās no zivju un gliemju zvejas atkarīgās struktūras aizsardzību;

Flotes īpašības

18. noraida vispārēju un nediferencētu flotes kapacitātes samazināšanu un uzsver, ka vajadzības gadījumā to nedrīkst obligāti un vienīgi noteikt ar tirgus kritērijiem; uzskata, ka šādu pielāgojumu pamatā ir jābūt ekosistēmiskai pieejai, ar ko īpašus nerūpnieciskās zvejas flotes pārvaldības lēmumus pieņem reģionālā līmenī, ievērojot subsidiaritātes principu, nodrošinot īpaši izstrādātu zvejas režīmu, kurā prioritāte piešķirta resursu pieejamībai un ar ko aizsargā mazapjoma zvejas flotes, nodrošinot kopienas iesaistīšanos; pieprasa steidzami veikt pētījumu par flotes jaudas stāvokli ES;
19. noraida jebkādu vispārēju flotes kapacitātes samazināšanu, to obligāti un vienīgi nosakot ar tirgus kritērijiem, ko paredz iespējama un nevēlama nododamu zvejas koncesiju ieviešana;
20. uzsver, ka ir jāturpina pētīt sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju; norāda, ka ir vajadzīga Eiropas līmeņa statistika un rādītāji, kas sniegtu uzticamus un pietiekami un derīgus sociālekonomiskos, zinātniskos un vides datus, tostarp plašu zivju krājumu un lomu novērtējumu gan attiecībā uz profesionālo, gan vaļasprieka zvejniecību, un aicina

piešķirt pienācīgus resursus, lai to īstenotu; uzskata, ka šādiem datiem vajadzētu atspoguļot visas ģeogrāfiskās, kultūras un reģionālās atšķirības;

21. mudina Komisiju veikt ES flotes jaudas novērtējumu, lai nodrošinātu visatbilstīgāko lēmumu pieņemšanu;
22. aicina Komisiju uzraudzīt un koriģēt dalībvalstu flotu jaudas maksimālos apjomus, lai tie atbilstu ticamiem datiem un lai tiktu ņemta vērā tehnikas attīstība;
23. norāda, ka mazapjoma zvejas pārvaldība kļūst sarežģītāka un problemātiskāka, ņemot vērā lielo iesaistīto kuģu skaitu, kā arī zvejas metožu un zivsaimniecību lielo atšķirību; uzsver, ka informācijas pieejamība ir izšķirošs aspekts efektīvas pārvaldības nodrošināšanā un ka ir jāsniedz vairāk un labāka informācija par mazapjoma zveju;
24. mudina Komisiju kopīgi ar dalībvalstīm, RKP un ieinteresētajām pusēm pilnveidot mazapjoma zvejas raksturojumu un norādīt tās izvietojumu Eiropas Savienībā zivsaimniecības pārvaldības nolūkā; īpaši mudina Komisiju kopīgi ar dalībvalstīm veikt visaptverošu un pamatīgu pētījumu par dažādu mazapjoma zvejas segmentu lielumu, īpašībām un izplatību, pēc iespējas rūpīgāk izanalizējot, kur, kad un kā tie zvejo, lai identificētu, kādos flotes segmentos ir lieka jauda un kādi ir tās cēloņi;
25. norāda, ka patlaban Kopiena līdzfinansē ne vairāk kā 50 % no bioloģisko datu apkopošanai, apstrādei un izplatīšanai paredzētā budžeta; ko izmanto uz zināšanām balstītas pārvaldības atbalstam; attiecīgi pieprasa, lai Kopiena palielinātu savus centienus šajā jomā, paaugstinot maksimāli pieļaujamo līdzfinansēšanas līmeni;
26. brīdina par vajadzību padziļināt izpratni par amatiermakšķerēšanas pašreizējo pozīciju un tās attīstību, tajā skaitā tās ietekmi uz ekonomikas, sociālo un vides jomu; vērš uzmanību uz situācijām, kurās amatiermakšķerēšana pārsniedz savu darbības jomu un nelikumīgi sacenšas ar profesionālo zvejošanu zivju ķeršanas un tirgošanas jomā, samazinot tirgus kvotas vietējā un reģionālā līmenī un pazeminot pirmās pārdošanas cenas;

Atbalsta pasākumi

27. atzīst, ka jaunais EJZF ir izveidots tā, lai finansējumu jo īpaši iegūtu piekrastes un nerūpnieciskās zvejas flotes segmenti; atzīst, ka, pamatojoties uz EJZF veicināto pamatsistēmu, dalībvalstīm ir jānosaka savas finansējamās prioritātes, lai risinātu šā segmenta īpašās problēmas un atbalstītu attiecīgo zvejniecību ilgtspējīgu vietējo pārvaldību;
28. atbalsta nepieciešamību saglabāt finansējumu, kas nodrošina lielāku atbalstu līdzfinansētām darbībām tālākajos reģionos, kā arī saglabāt īpašos kompensāciju instrumentus par papildu izmaksām, kas saistītas ar zivsaimniecības darbību un zivsaimniecības produktu izplatīšanu, ņemot vērā strukturālos ierobežojumus, kas ietekmē zivsaimniecības nozari šajos reģionos;
29. uzsver, ka, ņemot vērā nestabilo stāvokli un dažu no zvejas atkarīgu piekrastes kopienu samazināšanos, kā arī ekonomikas dažādošanas alternatīvu trūkumu, vajadzētu nostiprināt pašreizējos instrumentus, fondus un mehānismus, lai nodrošinātu kohēziju attiecībā uz

nodarbinātību un ekoloģisko ilgtspēju; uzskata, ka tas ir jāatspoguļo arī jaunajā KZP un daudzgadu finanšu shēmā; uzsver arī nepieciešamību pievērsties lielākai kopīgai pārvaldībai un iesaistīt nerūpnieciskās zvejas nozaru lēmumu pieņemšanā, popularizējot vietējās un reģionālās stratēģijas un pārrobežu sadarbību šajā nozarē, kas aptvertu attīstības, pētniecības un apmācības projektus ar pienācīgu EJZF, ESF un ERAF finansējumu;

30. aicina dalībvalstis ņemt vērā zivsaimniecības nozarē strādājošo sieviešu lielo nozīmi ekonomikas, sociālajā un kultūras jomā, lai tās varētu saņemt sociālos pabalstus; uzsver, ka aktīva sieviešu līdzdalība ar zivsaimniecību saistītās darbībās palīdz, pirmkārt, saglabāt īpašās kultūras tradīcijas un paradumus un, otrkārt, nodrošināt kopienu izdzīvošanu, tādējādi aizsargājot attiecīgo reģionu kultūras daudzveidību;

31. uzskata, ka jaunā EJZF īstenošanas noteikumiem ir jānodrošina darbību finansēšana jo īpaši šādās jomās:

- drošības, sadzīves apstākļu un darba apstākļu uz kuģa uzlabošana, lomu saglabāšanas uzlabošana un kuģu ilgtspējas palielināšana ekonomikas un vides ziņā (metožu atlase, energoefektivitāte utt.), nepalielinot to zvejas jaudu;
- ieguldījumi ilgtspējīgākā zvejas aprīkojumā;
- nozares atjaunināšanās veicināšana, šo nozares darbību arvien vairāk uzsākot jauniešiem, un jauniešu noturēšana nozarē, izmantojot īpašu stimulu sistēmu, reaģējot uz nozarē esošajām nodarbinātības un ilgtspējas problēmām, kā arī izmantojot starta paketes ar mērķi nodrošināt jaunas zvejnieku paaudzes ienākšanu mazapjoma zvejas uzņēmumos;
- specializētu zvejas ostu, kā arī īpašu zvejas produktu izkraušanas, uzglabāšanas un pārdošanas iekārtu būvniecība;
- atbalsts nozares profesionāļu asociācijām, organizācijām un kooperatīviem;
- kvalitātes politikas veicināšana;
- no mazapjoma zvejas visvairāk atkarīgo piekrastes kopienu ekonomiskās un sociālās struktūras kohēzijas veicināšana, īpašu uzmanību pievēršot tālākiem reģioniem, lai veicinātu šo piekrastes reģionu attīstību;
- atbalsts ilgtspējīgai jūras velšu ievākšanas praksei, tajā skaitā piešķirot palīdzību cilvēkiem, kas veic šo darbu (tās ļoti bieži ir sievietes, kuras cieš no slimībām, kas saistītas ar darbu);
- atbalsts nerūpnieciskās zivsaimniecības un ekstensīvās akvakultūras produktu veicināšanai un tirgošanai, izveidojot Eiropas marķējumu Eiropas nerūpnieciskās zvejas un gliemju produktu atšķiršanai un identificēšanai, ar nosacījumu, ka attiecībā uz tiem ir ievērota laba prakse ilgtspējas jomā un kopējās zivsaimniecības politikas principi;
- atbalsts izglītošanai un mārketinga kampaņām, lai veicinātu patērētāju un jauniešu informētību par vērtību, kāda ir mazapjoma zivsaimniecību nodrošināto zivju patēriņam,

tajā skaitā par tā pozitīvo ietekmi uz vietējo ekonomiku un vidi;

- Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda finansējuma sadalīšana tā, lai zivsaimniecības nozari veidotu sievietēm labvēlīgāku, pārveidojot nozari un nodrošinot atbilstošas iespējas (piemēram, pārgērbšanās telpas laivās vai ostās);
- atbalsts sieviešu asociācijām, piemēram, tīklu audējām, ostu darbiniecēm un fasētājām;
- profesionālā apmācība, tostarp apmācība sievietēm, kas strādā zivsaimniecības nozarē, lai nodrošinātu viņām labāku piekļuvi vadošiem un tehniskiem amatiem zvejas jomā;
- sieviešu nozīmes palielināšana zvejas jomā, īpaši piešķirot atbalstu uz sauszemes veiktajām darbībām, ar tām saistītajiem darbiniekiem un darbībām, kas saistītas ar zveju gan pirms, gan pēc tās;

32. uzsver, ka piekļuvei finansējumam no jaunā EJZF ir jāveicina projekti ar integrētiem risinājumiem, kas dod labumu piekrastes kopienām kopumā, nevis tikai tie projekti, kas dod labumu tikai nelielam skaitam nozares dalībnieku; uzskata, ka piekļuve EJZF līdzekļiem ir jānodrošina zvejniekiem un viņu ģimenēm, nevis tikai kuģu īpašniekiem;
33. uzsver, ka ir jāveicina lielāki zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgās organizācijas (TKO) mazapjoma zvejas ienākumi, tirgu stabilitāte, zivsaimniecības produktu tirdzniecības uzlabošana un to pievienotās vērtības paaugstināšana; pauž bažas par pašreizējo tirgus regulācijas publisko instrumentu (valsts regulatīvo iestāžu un atbalstu uzglabāšanai uz zemes) iespējamu likvidāciju un pieprasa vērienīgu reformu, kas nostiprinātu TKO instrumentus, lai sasniegtu šos mērķus;
34. ierosina izveidot Eiropas marķējumu, ko piešķirtu nerūpnieciskās zvejas produktiem, kas iegūti, ievērojot KZP principus, lai veicinātu labu praksi;
35. atbalsta tādu mehānismu izveidi, kas nodrošinātu, ka tiek atzīta tā sauktā pozitīvā papildu ietekme, ko rada mazapjoma zveja un kas tirgū netiek apmaksāta — gan vides aizsardzības, gan piekrastes kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas ziņā;
36. uzskata, ka ir būtiski veicināt pievienotās vērtības taisnīgu un atbilstīgu sadali visā nozares vērtību ķēdē;
37. aicina rūpīgi uzraudzīt un sertificēt no trešām valstīm importētus zivsaimniecības produktus, lai nodrošinātu to, ka tie ir iegūti ilgtspējīgā zvejā un ka tie atbilst tām pašām prasībām, kas jāievēro Kopienas ražotājiem (piemēram, attiecībā uz marķējumu, izsekojamību, fitosanitārajiem noteikumiem un minimālo izmēru);
38. atbalsta īpašu un īslaicīgu atbalsta mehānismu izveidi (EJZF vai citos instrumentos), kurus izmantot ārkārtas situācijās, piemēram, dabas katastrofās vai cilvēku rīcības izraisītās katastrofās (naftas noplūde, ūdens piesārņojums utt.), gadījumos, ja zvejas darbība tiek pārtraukta atjaunošanas vai restrukturēšanas plānu dēļ, vai pēkšņa īstermiņa degvielas cenas pieauguma gadījumā;
39. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka sievietes saņem

līdzvērtīgu atalgojumu un citas sociālās un ekonomiskās tiesības, tostarp apdrošināšanu, kas sedz riskus, kādiem viņas ir pakļautas, strādājot zvejas nozarē, un ka viņu īpašie veselības traucējumi tiek atzīti par arodslimībām;

40. atzīst, ka īslaicīgi zvejas aizliegumi, ko dēvē par bioloģiskās saudzēšanas posmiem, ir svarīgs un pārbaudīts zvejas resursu saglabāšanas līdzeklis, un tas ir būtisks instruments konkrētu zivsaimniecības veidu ilgtspējīgas pārvaldības nodrošināšanai; atzīst, ka zvejas aizliegumu noteikšana īpašos kritiskos sugu dzīves cikla posmos ļauj zivju krājumiem attīstīties tādā veidā, kas ir atbilstīgs zvejai pēc saudzēšanas posma; atbalsta uzskatu, ka ir taisnīgi un vajadzīgi šādos apstākļos no EJZF līdzekļiem izmaksāt kompensācijas zvejniekiem dīkstāves posmā;
41. aicina Komisiju un dalībvalstis apsvērt pozitīvas diskriminācijas veidus par labu mazapjoma zvejai, nevis lielapjoma zvejai un rūpnieciski attīstītākām flotēm, vienlaikus nodrošinot to, ka zivsaimniecību pārvaldība kopumā ir efektīva un ilgtspējīga; uzskata, ka viena no apsveramajām iespējām ir dažādu zvejas metožu teritoriāla nošķiršana, nosakot konkrētas mazapjoma zvejai paredzētas zonas;
42. aicina Komisiju un dalībvalstis rīkoties, lai sekmētu un panāktu sieviešu zivsaimniecības nozarē veiktā darba lielāku atzīšanu gan no juridiskā, gan sociālā viedokļa un nodrošinātu, ka sievietes, kas pilnu vai nepilnu slodzi strādā ģimenes uzņēmumos vai strādā kā līdzstrādājošas laulātās, tiek juridiski atzītas vai saņem sociālos pabalstus, kas līdzvērtīgi pašnodarbinātā statusā strādājošajiem, jo īpaši piemērojot Direktīvu 2010/41/ES, un ka tiek garantētas viņu sociālās un ekonomiskās tiesības, tostarp līdzvērtīgas algas, bezdarbnieka pabalsti īslaicīga vai pilnīga darba zaudējuma gadījumā, tiesības saņemt pensiju, apvienot darba un ģimenes dzīvi, tiesības doties dekrēta atvaļinājumā, sociālā nodrošinājuma un bezmaksas veselības aprūpes pieejamība, veselība un drošība darbavietā un citas sociālās un ekonomiskās tiesības, tostarp apdrošināšana, kas ietver ar jūru saistītos riskus;
43. atbalsta īpaša piekļuves režīma saglabāšanu mazapjoma zivsaimniecībām divpadsmit jūdžu zonā;
44. uzskata, ka ir jāiesaista mazapjoma zvejas uzņēmumi, īpaši attiecībā uz informācijas apmaiņu par tādu divpadsmit jūdžu zonu teritoriālo plānošanu, kurās ir vairāk izmantošanas veidu, vēja turbīnas, grants ieguves vietas un aizsargājamas jūras teritorijas, kur bieži tajā pašā zonā tiek veiktas arī zvejas darbības;
45. vērš uzmanību uz nepieciešamību veicināt profesionālu mazapjoma zvejnieku iesaistīšanu un līdzdalību zivsaimniecības politikas pārvaldībā, izstrādē un īstenošanā; uzsver, ka ir būtiski piešķirt lielāku atbalstu zvejnieku grupām un profesionālajām organizācijām, kas vēlas uzņemties daļu atbildības KZP piemērošanas jomā, lai sekmētu politikas turpmāku decentralizāciju; mudina mazapjoma zivsaimniecības segmenta dalībniekus vai nu pievienoties esošajām ražotāju organizācijām, vai veidot jaunas ražotāju organizācijas;
46. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai, kā arī dalībvalstu valdībām un reģionālajām konsultatīvajām padomēm.

PASKAIDROJUMS

Jēdzienā „mazapjoma zveja” tiek iekļautas flotes, zvejas metodes un zivsaimniecības, kas var būt savstarpēji ļoti atšķirīgas un kas atšķiras atkarībā no dalībvalsts un zvejas zonas. Neskatoties uz šīm atšķirībām, tām piemīt virkne kopēju iezīmju, kas tās tuvina, kā arī atšķir no tās zvejas, ko parasti kvalificē kā „lielapjoma zveju” (kas ietver rūpniecisko zveju).

Iezīmes, ko parasti piedēvē mazapjoma zvejai, cita starpā ir šādas: cieša saikne ar piekrastes apvidu un kopienu ekonomiku, sociālo struktūru, kultūru un tradīcijām; zvejas darbības norit relatīvi tuvāk krastam un paredz īsāku uzturēšanās laiku jūrā; lielākā mērā ir tieši iesaistīti cilvēki, proti, lielāks darbaspēka apjoms uz vienu zivju nozvejas vienību; mazāks degvielas patēriņš uz vienu zivju nozvejas vienību; tiek izmantotas selektīvākas metodes, kas atstāj mazāku ietekmi uz dzīvajiem jūras resursiem; ciešāka saikne starp zvejnieku, resursiem un kopienu, kurā viņš ir iekļāvēs, — tas var veicināt viņa izpratni par to, ka svarīga ir laba resursu saglabāšana; iekļaušanās vienkāršākās tirdzniecības struktūrās un īsākas piegādes ķēdēs, zivis galvenokārt patērējot svaigā veidā; nozares dalībnieku vidū pārsvarā ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi vai ģimenes uzņēmumi.

Kā minēts vairākās Eiropas Parlamenta rezolūcijās, tostarp 2006. gada 15. jūnija rezolūcijā par piekrastes zvejniecību un piekrastes zvejniecības kopienu problēmām un 2010. gada 25. februāra rezolūcijā par Zaļo grāmatu „Kopējās zivsaimniecības politikas reforma”, pret mazapjoma zveju ir jābūt atšķirīgai attieksmei, tādā veidā, lai pārvaldības režīmi vai modeļi ir pielāgoti tās īpašajām iezīmēm un problēmām.

Eiropas Komisijas priekšlikumi KZP reformai

Uzskatām, ka Eiropas Komisijas priekšlikumos KZP reformai nav pietiekami ņemtas vērā mazapjoma zvejas īpatnības. Šie priekšlikumi nesniedz piemērotu atbildi uz vairākām problēmām, ar ko šobrīd saskaras mazapjoma zveja.

Nosakot resursu saglabāšanas mērķus (kuras vispārējā nepieciešamību netiek apstrīdēta, bet gan apliecināta), netiek papildus definēti ekonomiskie un sociālie mērķi.

Tādējādi tiek novārtā atstāta zivsaimniecības politikas sociālekonomiskā dimensija, lai gan, ņemot vērā sarežģīto sociālekonomisko situāciju, kādā šobrīd atrodas mazapjoma zveja, šis jautājums tai ir īpaši svarīgs.

Eiropas Komisija turpina virzīties uz KZP centralizētu pārvaldību, kas bieži rada no realitātes attālinātas pamatnostādnes, kuras slikti saprot nozares pārstāvji (kas nepiedalās ne to apspriešanā, ne izstrādāšanā), kuras ir grūti īstenot un kuru rezultāti bieži ir pretēji to mērķiem. „Reģionalizācijai” veltītā nodaļa nenodrošina vēlamu un nepieciešamo vietējo pārvaldību, kas neapšaubāmi vislabāk reaģē uz mazapjoma zvejas vajadzībām.

Ierosinot obligātu vienotu režīmu resursu piekļuvei, kārtējo reizi nav ņemta vērā lielā dažādība, kas raksturo reālās ES zivsaimniecības. Ierosinātajiem noteikumiem atbilstīga režīma piemērošana var ārkārtīgi negatīvi ietekmēt noteiktus mazapjoma zvejas sektorus, vēl jo vairāk tādēļ, ka pieņemtā „mazapjoma zvejas” definīcija ir ierobežojoša un faktiskajai situācijai neatbilstīga.

Nepieciešamās izmaiņas

Referents uzskata, ka mazapjoma zvejai ir jāvelta lielāka vērība KZP reformā. Lielāka vērība jāvelta ne vien tās problēmām, bet arī potenciālam, izpaužoties kā grozījumu kopumam reformas trīs pīlāros: pamatregulā, TKO regulā un KZP realizēšanas finanšu instrumentā — tā sauktajā EJZF.

Mazapjoma zvejas definīcijā jāņem vērā kritēriju kopums, ne vien stingrs apjoma kritērijs. No kritērijiem būtiski svarīga ir flotes un zvejas metožu ietekme uz jūras ekosistēmu, kā arī jūrā pavadītais laiks un tās saimnieciskās vienības iezīmes, kura izmanto resursus.

KZP reformai jānodrošina efektīvas vietējās pārvaldības nosacījumi, kas vislabāk atbilst mazapjoma zvejas vajadzībām. Tā ir pārvaldība, kas pēc vispārējo mērķu definēšanas bauda pietiekamu brīvību un autonomiju, lai izveidotu instrumentus, kuri, ņemot vērā vietējās, reģionālās un valsts īpatnības, būtu vispiemērotākie šo mērķu sasniegšanai.

Papildus flotes apjomam jāņem vērā arī tās kvalitatīvās īpašības. KZP reformai ir jāveicina flotes ilgtspējības uzlabošana vides, ekonomiskajā un sociālajā ziņā. Šis mērķis ir pretrunā ar vispārēju flotu kapacitātes samazināšanu, to nosakot tikai ar tirgus rādītājiem, pēc nododamu zvejas koncesiju sistēmas ieviešanas. No šādas sistēmas ieguvēji būs nozares dalībnieki ar vislielāko ekonomisko un finansiālo ietekmi, bet ne noteikti ilgtspējīgākie sociālā un vides ziņā.

KZP reformai ir jāsekmē tāda flotu tipa attīstība, kas veicina to segmentu un nozares dalībnieku pārsvaru, kuri izmanto zvejas metodes ar mazāku ietekmi uz resursiem un kuru devums kopienām, kurās tie ir iekļāvušies, darbavietu radīšanas un darbavietu kvalitātes ziņā ir vislielākais.

Problēmas un konkrēti priekšlikumi

Lielais iesaistīto kuģu skaits un zvejas metožu un zvejniecību lielā dažādība mazapjoma zvejas pārvaldībai rada ievērojamas prasības un problēmas. Lai pārvaldība būtu efektīva, būtiska ir informācijas pieejamība. Tātad nepieciešama plašāka un detalizētāka informācija par mazapjoma zveju. Bez tās būs sarežģīti izveidot labāku pārvaldību.

Eiropas Komisijai kopīgi ar dalībvalstīm ir jāuzsāk izsmelšāks un precīzāks mazapjoma zvejas raksturojums. Būtu labāk jāzina, kur, kad un kā zvejo mazapjoma zvejas kuģi. Šī informācija palīdzēs vietējai pārvaldībai, kas balstās uz zināšanām par faktisko situāciju. Tādēļ ir nepieciešams palielināt Kopienas finansējumu šīs informācijas ieguvei, apstrādei un pieejamības nodrošināšanai. Tas pats attiecas uz bioloģisko datu ieguvei.

Referents ierosina konkrētu priekšlikumu kopumu mazapjoma zvejas atbalstam.

Ir jāapsver Kopienas programmas mazapjoma zvejas atbalstam izstrāde, kuras mērķis, apvienojot dažādus instrumentus, jo īpaši finanšu jomā (piemēram, jauno EJZF, TKO utt.), būtu risināt šā segmenta īpašās problēmas un atbalstīt attiecīgo zvejniecību ilgtspējīgu vietējo pārvaldību.

Jānodrošina jaunā EJZF minimālās līdzekļu summas piešķirums mazapjoma zvejai.

Pēc iespējas jādod priekšroka projektiem ar integrētiem risinājumiem, no kuriem labumu gūst

visas piekrastes kopienas, nevis projektiem, no kuriem ieguvēji ir ierobežots nozares dalībnieku skaits. Jānodrošina, ka projektos var iesaistīties ne vien rēderi, bet arī zvejnieki un viņu ģimenes.

Programmai ir jāatbalsta nepieciešamā nozares atjaunināšanās, šajā darbībā iesaistot jauniešus, jo īpaši garantējot atbalstu profesionālās apmācības un darbības uzsākšanas vajadzībām. Pienācīga vērtība jāvelta darbībām, kas norisinās uz sauszemes, un jāuzsver to vērtība. Jāatzīst sieviešu nozīme zivsaimniecībā un tā jānovērtē.

Ir jāizveido mehānismi, kas nodrošinātu, ka tiek atzīta tā sauktā pozitīvā papildu ietekme, ko rada mazapjoma zveja un kas tirgū netiek apmaksāta, — gan vides aizsardzības, gan piekrastes kopienu ekonomiskās un sociālās kohēzijas ziņā.

Atzīstot pašreizējās problēmas, TKO pārskatīšanai ir jāpalielina tās ieguldījums mazapjoma zvejas ienākumu nodrošināšanā, tirgu stabilitātē, zivsaimniecības produktu tirdzniecības uzlabošanā un to pievienotās vērtības palielināšanā. Šāds redzējums nav savienojams ar tirgus regulācijas publisko instrumentu likvidāciju. Tieši otrādi, situācijā, kādā atrodas nozare, jo īpaši mazapjoma zveja, ir vajadzīga vērienīga reforma, kas nostiprina TKO instrumentus, lai sasniegtu šos mērķus.

Saistībā ar mazapjoma zvejas nestabilitāti un tās palielināto neaizsargātību šī nozare ir vairāk pakļauta noteiktiem ārējas ietekmes veidiem vai pēkšņām resursu pieejamības izmaiņām nekā tie flotes segmenti, kas tiek uzskatīti par konkurētspējīgākiem. Tādēļ jāapsver iespēja izveidot īpašus atbalsta mehānismus, ko izmantot ārkārtas situācijās, piemēram, dabas katastrofās, gadījumos, ja darbība tiek pārtraukta krājumu atjaunošanas plānu dēļ, vai pēkšņa degvielas cenas pieauguma gadījumā.

7.5.2012

REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Zivsaimniecības komitejai

par mazapjoma un nerūpniecisko zveju un KZP reformu
(2011/2292(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Ana Miranda*

IEROSINĀJUMI

Reģionālās attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Zivsaimniecības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzīst, ka piekrastes nerūpnieciskā zveja, vēžveidīgo ieguve un rūpīgi reglamentēta un labi pārvaldīta vispusīga akvakultūra ir sociāli, ekonomiski un vides aizsardzības ziņā visilgtspējīgākie zvejas veidi, kas ir arī noteicošais faktors piekrastes kopienu sociāli ekonomiskajā attīstībā; uzsver, ka šiem zvejas veidiem ir liela ietekme uz kultūru un atkarībā no teritorijas tie ir ļoti daudzveidīgi, proti, tos izmanto gan iekšzemē, gan salās, gan attālākajos reģionos; norāda, ka šos zvejas veidus ietekmē tādi negatīvi faktori kā efektīvas ūdens attīrīšanas trūkums, cilvēku radītas un dabas katastrofas, konkurence, ko rada liela apmēra zvejas darbības, naftas noplūde un plankumi, pārmērīgs piekrastes apbūves pieaugums, lielu projektu ietekme uz piekrasti, klimata pārmaiņu ietekme, tas, ka nav precīzi refinētu regulatīvo režīmu ilgtspējīgai vietējai attīstībai, un to apdraud izmaiņas attiecībā uz vietējo nodarbinātību;
2. pauž bažas par Komisijas priekšlikumu ieviest nododamas zvejas koncesijas, jo šis pasākums veicinātu zvejas tiesību koncentrēšanu neliela skaita dalībnieku rokās un tādējādi daudzu nelielu zvejas uzņēmumu izzušanu;
3. atgādina, ka mazapjoma zveja ne vien veicina sociālekonomisko kohēziju un nodrošina iztiku liela skaita ģimeņu, bet arī uzskatāma par nosacījumu zvejniecības kopienu saglabāšanos piekrastes teritorijās; uzsver, ka ir svarīgi saglabāt tādu pieeju zivsaimniecības nozarei, kurā ņemts vērā bioloģiskais, ekoloģiskais un sociālais līmenis, lai panāktu ilgtspējīgu līdzsvaru starp situāciju attiecībā uz esošajiem resursiem dažādās jūras teritorijās un to piekrastes kopienu sociālekonomiskās struktūras aizsardzību, kas atkarīgas no piekrastes zvejniecības, lai tās būtu nodarbinātas un pārtikušas;
4. uzsver, ka jaunieši ir jāmudina nodarboties zivsaimniecību un jānodrošina profesionālā

apmācība zvejniekiem;

5. uzsver, ka ir jāturpina pētīt sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju; norāda, ka ir vajadzīga Eiropas līmeņa statistika un rādītāji, kas sniegtu uzticamus un pietiekami un derīgus sociālekonomiskos, zinātniskos un vides datus, tostarp plašu zivju krājumu un lomu novērtējumu gan attiecībā uz profesionālo, gan vaļasprieka zvejniecību, un prasa piešķirt pienācīgus resursus, lai to īstenotu; uzskata, ka šādiem datiem vajadzētu atspoguļot visas ģeogrāfiskās, kultūras un reģionālās atšķirības;
6. pauž nožēlu, ka ES nepastāv vienota nerūpnieciskās zvejas definīcija, jo esošā definīcija, kas balstās uz kuģu izmēriem, vairs nav piemērota un neatbilst realitātei uz vietas; tāpēc ierosina, ka Komisija vajadzētu izstrādāt jaunu definīciju pārvaldības jomā, ņemot vērā vairākus kritērijus, piemēram, reģionālās īpatnības un atšķirības, ģeomorfoloģiju, zvejas tehniskos aspektus, kā arī sociālos, zinātniskos, bioloģiskos un vides aspektus;
7. uzsver, ka, ņemot vērā nestabilo stāvokli un dažu no zvejas atkarīgu piekrastes kopienu samazināšanos, kā arī ekonomikas dažādošanas alternatīvu trūkumu, vajadzētu nostiprināt pašreizējos instrumentus, fondus un mehānismus, lai nodrošinātu kohēziju attiecībā uz nodarbinātību un ekoloģisko ilgtspēju; uzskata, ka tas ir jāatspoguļo arī jaunajā Kopējā zivsaimniecības politikā (KZP) un daudzgadu finanšu shēmā; uzsver arī nepieciešamību pievērsties lielākai kopīgai pārvaldībai un iesaistīt nerūpnieciskās zvejas nozaru lēmumu pieņemšanā, popularizējot vietējās un reģionālās stratēģijas un pārrobežu sadarbību šajā nozarē, kas aptvertu attīstības, pētniecības un apmācības projektus ar pienācīgu EJZF, ESF un ERAF finansējumu; šajā sakarā aicina Komisiju izpētīt iespējas izveidot jaunu reģionālo padomdevēju padomi;
8. uzsver ļoti lielo un neizmantoto potenciālu, kāds piemīt ekonomiski dzīvotspējīgai akvakultūrai, lai radītu labvēlīgus apstākļus MVU ražošanas un pārstrādes jomā, kā arī iespēju izveidot darbavietas piekrastes un iekšzemes reģionos;
9. aicina vienkāršot ES finansējuma apstiprināšanas procedūras, jo īpaši ieviešot vienreizējus maksājumus kompensācijām un dotācijas noteiktām profesionālajām organizācijām;
10. uzsver, ka ES flote ir jāpielāgo, bet šis pasākums nedrīkst norisināties uz nerūpnieciskās flotes rēķina, kas kaitētu piekrastes teritoriju sociālekonomiskajai un kultūras bagātībai; uzskata, ka šai rīcība gluži pretēji ir jābalstās uz ekosistēmas pieeju, proti, konkrēti pārvaldības lēmumi saistībā ar nerūpnieciskās zvejas floti tiktu pieņemti reģionālā līmenī un vienmēr tiktu ievērots subsidiaritātes princips; tā rezultātā izveidotā diferencētā zvejas sistēma nodrošinātu, ka prioritāra piekļuve resursiem ir piekrastes nerūpnieciskajai flotei, tā tiktu aizsargāta un šajā procesā būtu iesaistītas vietējās zvejnieku kopienas;
11. aicina Komisiju nodrošināt, ka jaunveidojamajā Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondā būtu paredzēts pienācīgs finansējums nerūpnieciskajai zvejai, vēžveidīgo ieguvei, vēžveidīgo audzēšanai un ilgtspējīgai, ekstensīvai akvakultūrai un darbarīku modernizēšanai, kā arī tiktu izveidotas vienkāršākas programmas ilgtspējīgas mazapjoma zvejas atbalstam, kas paredzētas piekrastes un salu kopienām, kas pārtiek galvenokārt no zvejas, ka tiktu izveidotas šī pārtikas veida popularizēšanas un veicināšanas programmas vietējās kopienās un ka prioritāte piekļuvei šiem līdzekļiem būtu tiem, kas nodarbojas ar zvejniecību un vēžveidīgo ieguvi videi un sabiedrībai visilgtspējīgākajā veidā.

12. ierosina izveidot Eiropas marķējumu, ar ko izceltu nerūpnieciskās zvejas produktus, kas iegūti, ievērojot KZP principus, lai veicinātu labu praksi;
13. norāda, ka atšķirībā no rūpnieciskās flotes nerūpnieciskā un selektīvā flote palielina Eiropas iedzīvotāju nodarbinātību, nodrošina lielāku ilgtspēju un veicina citas ar jūru saistītas darbības vietējās piekrastes kopienās;
14. aicina veikt mazapjoma un nerūpniecisko zvejniecību definīciju pilnīgu reģionalizāciju.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	26.4.2012
Galīgais balsojums	+: 35 -: 0 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Jean-Paul Besset, Victor Boştinaru, John Bufton, Alain Cadec, Nikos Chrysogelos, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Ewald Stadler, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jens Geier, Maurice Ponga, Patrice Tirolien, Giommara Uggias
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Julie Girling

26.4.2012

SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Zivsaimniecības komitejai

par mazapjoma un nerūpniecisko zveju un KZP reformu
(2011/2292(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Barbara Matera*

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Zivsaimniecības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā 2005. gada 15. decembra rezolūciju par sieviešu organizācijām zivsaimniecības un lauksaimniecības jomā un to paplašināšanu¹,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 7. jūlija Direktīvu 2010/41/ES par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā, un ar kuru atceļ Padomes Direktīvu 86/613/EEK²,
 - ņemot vērā Politikas departamenta 2008. gada maija pētījumu „Sieviešu loma Eiropas zivsaimniecības teritoriju ilgtspējīgā attīstībā”,
- A. tā kā sievietēm ir būtiska nozīme ar zivsaimniecību un akvakultūru saistītās jomās, zivju pārstrādē, tirdzniecībā un pārvaldībā un tās sniedz arī cita veida atbalstu zivsaimniecības nozarē strādājošajiem;
- B. tā kā sieviešu darbs zivsaimniecības nozarē ir jāpadara redzamāks, jo 85 % tajā strādājošo sieviešu strādā mazapjoma zvejas un nerūpnieciskās zvejas jomā, un tā kā daudzos Eiropas piekrastes reģionos šīs zivsaimniecības nozares ir viņu galvenais ienākumu avots;
- C. tā kā sievietes zivsaimniecības nozarē tiek ekonomiskā ziņā diskriminētas un viņām par to pašu darbu maksā mazāk nekā vīriešiem, un daudzos gadījumos viņu darbs nav juridiski atzīts, kas nozīmē, ka viņām nav pieejama pienācīga sociālā aizsardzība; tā kā šis darbs viņas pakļauj liels riskam un būtiski ietekmē viņu veselību;

¹ OV C 286 E, 30.11.2006., 519. lpp.

² OV L 180, 15.7.2010., 1. lpp.

- D. tā kā sievietes bieži vien atbild par zivsaimniecības uzņēmumu administratīvo pusi, uzņemoties atbildību par finanšu jautājumiem, ostu nodevām, izkraušanas darbiem, nepieciešamo lietu iegādi, palīdzību zvejnieku darbā, zivju izsolēm, grāmatvedību un tīklu izgatavošanu un labošanu, un tā kā neatzīts un bieži vien neatalgots sieviešu darbs pieaug, nozarei saskaroties ar krīzi, un pēc zvejas darbību pārtraukšanas viņām nav iespēju saņemt palīdzību;
- E. tā kā joprojām pastāv pārāk daudz juridisku un sociālu šķēršļu, kas sievietēm liedz pilnvērtīgi līdzdarboties zivsaimniecības nozares pārstāvības jomā, un sievietēm pat ir liegts iesaistīties dažu kopienu un asociāciju lēmējinstanču darbā;
- F. tā kā konkrēti veselības traucējumi, ar ko saskaras zivsaimniecības nozarē strādājošas sievietes, nav atzīti par arodslimībām,
1. uzsver, cik nozīmīga ir integrētā pieeja dzimumu līdztiesībai un sieviešu un vīriešu līdztiesības principa iekļaušana visās ES zivsaimniecības politikas reformas jomās;
 2. aicina Komisiju un dalībvalstis rīkoties, lai sekmētu un panāktu sieviešu zivsaimniecības nozarē veiktā darba lielāku atzīšanu gan no juridiskā, gan sociālā viedokļa un nodrošinātu, ka sievietes, kas pilnu vai nepilnu slodzi strādā ģimenes uzņēmumos vai strādā kā līdzstrādājošas laulātās, tiek juridiski atzītas vai saņem sociālos pabalstus, kas līdzvērtīgi pašnodarbinātā statusā strādājošajiem, jo īpaši piemērojot Direktīvu 2010/41/ES, un ka tiek garantētas viņu sociālās un ekonomiskās tiesības, tostarp līdzvērtīgas algas, bezdarbnieka pabalsti īslaicīga vai pilnīga darba zaudējuma gadījumā, tiesības saņemt pensiju, apvienot darba un ģimenes dzīvi, tiesības doties dekrēta atvaļinājumā, sociālā nodrošinājuma un bezmaksas veselības aprūpes pieejamība, veselība un drošība darbavietā un citas sociālās un ekonomiskās tiesības, tostarp apdrošināšana, kas ietver ar jūru saistītos riskus;
 3. atzinīgi vērtē Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) 2014.–2020. gadam noteikto prioritāti „Jaunu prasmju un darbavietu programmas” ietvaros uzlabot nodarbinātību, teritoriālo kohēziju un sociālo integrāciju no zivsaimniecības atkarīgās kopienās; šajā kontekstā prasa Komisijai un dalībvalstīm visā KZP reformas laikā nodrošināt, ka dažādos EJZF īstenošanas posmos, tostarp izveidē, īstenošanā, uzraudzībā un izvērtēšanā, tiek sekmētas vienlīdzīgas iespējas vīriešiem un sievietēm un integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai;
 4. uzsver, ka aktīva sieviešu līdzdalība ar zivsaimniecību saistītās darbībās palīdz, pirmkārt, saglabāt īpašās kultūras tradīcijas un paradumus un, otrkārt, nodrošināt kopienu izdzīvošanu, tādējādi aizsargājot attiecīgo reģionu kultūras daudzveidību;
 5. aicina dalībvalstis ņemt vērā zivsaimniecības nozarē strādājošo sieviešu lielo nozīmi ekonomikas, sociālajā un kultūras jomā, lai tās varētu saņemt sociālos pabalstus un lai palīdzētu nodrošināt līdzsvarotu abu dzimumu pārstāvību ar zivsaimniecības nozari saistītās profesijās;
 6. aicina Komisiju nodrošināt, ka sievietēm tiek piešķirtas kvotas zivsaimniecības nozarē, un tiesību aktos skaidri paredzēt laulāto kopīpašuma principu attiecībā uz kvotu piešķiršanu;

7. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt sociālu pētījumu nolūkā novērtēt kvotu ieviešanas ietekmi uz zvejniecības kopienām, lai uzraudzītu iespējamās sociālās pārmaiņas šajās kopienās, izmantojot tādos sociālos rādītājus kā izglītības līmenis, sievu un partneru ieguldījums, veselība, bērnu vecums, māšu vēlme zvejnieka profesiju nodot tālāk saviem bērniem un ģimeņu un kopienu labklājība;
8. uzsver nepieciešamību sadalīt Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda finansējumu tā, lai zivsaimniecības nozari veidotu sievietēm labvēlīgāku, pārveidojot nozari un nodrošinot atbilstošas iespējas (piemēram, pārgērbšanās telpas laivās vai ostās);
9. mudina Komisiju atbalstīt konkrētus projektus, kuru mērķis ir atzīt, popularizēt un dažādot sieviešu lomu ar zivsaimniecību saistītās jomās; uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš zvejas laivu modernizēšanai, lai uzlabotu darba un higiēnas apstākļus uz klāja, produktu kvalitāti un energoefektivitāti un lai nodrošinātu zvejas rīku selektīvu izmantošanu;
10. apgalvo, ka ir jāizveido ES atbalsta programma mazapjoma zvejas nozarei, izmantojot dažādus resursus, jo īpaši finanšu jomā (tostarp turpmāko Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF) un zvejas un akvakultūras produktu kopīgo tirgus organizāciju (KTO)), lai risinātu šīs nozares specifiskās problēmas un atbalstītu iesaistīto zivsaimniecības nozaru ilgtspējīgu vietējā līmeņa pārvaldību, kā arī ņemot vērā problēmas, ar kurām šajā nozarē saskaras sievietes;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pa dzimumiem sadalītu informāciju un statistikas datus, kas sniedz priekšstatu par nodarbinātības veidu (piemēram, pilna slodze, nepilna slodze, neregulārs darbs), nodarbinātā statusu (pašnodarbinātais, algots darbinieks, līdzstrādājošs laulātais) un ražošanas veidu (maza apjoma, vidēja apjoma un liela apjoma ražošana zivsaimniecības un akvakultūras), un atzīt tās darbinieku kategorijas, kuras nav iekļautas statistikas datos par nodarbinātību zivsaimniecības jomā, piemēram, ģimeņu vācējus;
12. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt un atzīt zvejnieku laulāto vai partneru tiesības iestāties dalībvalstu visu līmeņu zivsaimniecības organizācijās un izvirzīt savu kandidatūru to vēlēšanās; uzsver nepieciešamību sekmēt un palielināt sieviešu aktīvu līdzdalību zivsaimniecības pārstāvniecības, lēmumu pieņemšanas un konsultatīvajās iestādēs Eiropas, dalībvalstu un reģionālā līmenī; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu paplašināt konsultatīvo padomju lomu un tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt sieviešu zivsaimniecības un akvakultūras organizāciju līdzdalību Zivsaimniecības un akvakultūras padomdevējas komitejas (ZAPK) un reģionālo konsultatīvo padomju (RKP) darbā;
13. aicina Komisiju un dalībvalstis ar Eiropas Zivsaimniecības fondu un struktūrfondiem atbalstīt plašākas profesionālās apmācības un izglītības nodrošināšanu zivsaimniecības nozarē strādājošām sievietēm, lai viņām būtu pieejamāki tehniskie un vadošie amati; prasa arī izveidot informācijas kanālus, lai labāk izplatītu informāciju par apmācības iespējām un apmācībai pieejamo finansējumu;
14. aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt lielāku finansējumu tādām kopienu pētniecības programmām akvakultūras jomā, kas sekmē zivsaimniecības nozares izaugsmi, tādējādi palīdzot radīt jaunas darba vietas, kuras pēc kvotu principa būtu jāpiešķir arī sievietēm;

15. uzsver, cik svarīga ir sieviešu līdzdalība pētniecības projektos, kuros tiek pētītas zivsaimniecības nozares pārstrukturēšanas sekas, ņemot vērā to, ka sieviešu pieredze ir ļoti vērtīgs ieguldījums, un jānodrošina, ka dzimumu līdztiesības aspekts tiek pienācīgi ņemts vērā;
16. uzsver, ka ES ieguldījumi, kuriem piemīt darbavietu radīšanas potenciāls, ir jānovirza uz globālajiem zivsaimniecības tirgiem, pārdodot tehnoloģijas un zinātību, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar drošības un ilgtspējības jautājumiem, ar šo pasākumu palīdzību vienlaikus atbalstot arī sieviešu darbu šajā jomā;
17. norāda uz gliemeņu vākšanā iesaistīto sieviešu īpašo situāciju (šo darbu galvenokārt veic sievietes vecumā virs 50 gadiem, kuras darba dēļ cieš no veselības problēmām) un tādēļ atkārtoti aicina Komisiju izstrādāt īpašu izmēģinājuma projektu, kurā tiktu ietverti visi minētie aspekti un tiktu piedāvāti risinājumi šī darba izraisītajām problēmām; mudina Komisiju un dalībvalstis regulējumā iekļaut sabiedrības veselības apsvērumu (toksīni, dabas katastrofas, noplūdes, naftas noplūdes) dēļ radušos dīkstāves periodus un atzīt atsevišķus veselības stāvokļus vai slimības, ar ko saskaras sievietes, kas strādā nerūpnieciskās zvejas un gliemeņu zvejas jomā (piemēram, reimatiskās un kaulu slimības);

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	24.4.2012
Galīgais balsojums	+: 24 -: 1 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Emine Bozkurt, Andrea Češková, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Franziska Katharina Brantner, Christa Klauf, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'álová, Antigoni Papadopoulou

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	19.9.2012
Galīgais balsojums	+: 21 -: 0 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Alain Cadec, Chris Davies, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Marek Józef Gróbarczyk, Ian Hudghton, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raül Romeva i Rueda, Isabelle Thomas, Nils Torvalds, Jarosław Leszek Wałęsa
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Paul Besset, Luis Manuel Capoulas Santos, Diane Dodds, Julie Girling, Jens Nilsson, Nikolaos Salavrakos, Antolín Sánchez Presedo, Ioannis A. Tsoukalas
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nuno Teixeira